

Els ivoris romànics, protagonistes en una exposició única al Museu Episcopal de Vic

El MEV acull una dotzena de peces d'un préstec "extraordinari" del Museu de Cluny de París

Exposició al Museu Episcopal de Vic «El luxe dels ivoris romànics» | Josep M. Montaner

El Museu Episcopal de Vic (<https://www.museuepiscopalvic.com/>) (MEV) acull a partir d'aquest divendres una de les exposicions més importants d'Europa d'ivori. En la mostra "El luxe dels ivoris romànics" es poden veure una dotzena de peces fetes amb aquest material. "Un material que ha fascinat les cultures des de temps remots", ha explicat la comissària Judit Verdaguer, aquest dijous a la roda de premsa de presentació. L'exposició es podrà veure fins al 7 de juliol.

Verdaguer ha remarcat que durant el romànic "es van generar objectes tan pel culte com per l'art domèstic" i denotava "un prestigi social i econòmic". "Era tan valuós com l'or, la plata o les perles...", ha afegit Verdaguer. Es tracta de peces de petites dimensions i "són objectes viatgers, que han passat de mans a mans". "Tot i que la més coneguda és la dels elefants, també n'hi ha de canins de morsa o d'ullals d'hipopòtams", ha explicat.

Un préstec "extraordinari"

Tal com ha explicat el comissari Marc Sureda, la mostra sorgeix d'una selecció de valuosos ivoris prestats pel Musée de Cluny-Musée national du Moyen Âge de París. Tot i això, es tracta d'un

préstec extraordinari, ja que "normalment no es deixen 12 peces de la col·lecció permanent".

Precisament, el museu francès està en obres i ha prestat per un temps les peces al museu. De fet, Sureda ha explicat que la mostra sorgeix "de la relació continuada amb el Cluny" i d'aquesta manera es consolida el paper d'aquests museus que treballen en l'art romànic.

Així mateix s'ha pronunciat el director del MEV, Josep Maria Riba, remarcant que la lluita del MEV "és posar l'art medieval al lloc que li pertoca i potenciar-lo amb tota la seva amplitud". En aquest sentit, ha destacat que es tracta de "petites peces que passen desapercebudes", però que són "un element molt important de l'època medieval". Sobre les peces exposades, ha remarcat que "tenim l'aparador d'Europa".

L'olifant dona la benvinguda a l'exposició. Foto: Josep M Montaner

A Catalunya no es conserven peces d'ivori, tot i que, com ha apuntat Sureda, "els inventaris de Ripoll del segle XI hi constaven". Tot i això, "no sabem si era ivori", ha remarcat.

Tres grans àmbits de l'exposició

Per la seva banda, Verdaguer ha apuntat que la mostra es divideix en tres grans espais, sobre d'on provenia l'ivori. Aquests fan referència a l'elefant africà, als canins de morsa i a les imitacions d'ivori amb ossos de cetacis o grans mamífers.

Paral·lelament, "aquests tres grans espais s'insereixen en altres àmbits més específics", que expliquen, per exemple, els usos, els llocs de producció, la decoració en altars o palaus, etc. En aquest sentit, Sureda ha remarcat que "hem fet un pas més i hem fet un exercici museogràfic en què estirem tots els fils que els objectes ens permeten explicar".

En aquest sentit s'ha expressat Verdaguer, que es tracta d'"una mostra molt petita, però exquisida i delicada amb objectes excepcionals", remarcant que s'ha aprofitat "la lupa per exemplificar un món fascinant". "És una ocasió excepcional per conèixer l'ivori de l'època amb objectes són fabulosos i d'una grandíssima qualitat", ha conclòs Sureda.

Les peces més destacades

Tot i que les peces són extraordinàries, Sureda ha destacat la plaqueta de la Crucifixió, feta amb ivori d'elefant com un "objecte d'art sintètic de tot el missatge cristià"; o la voluta de bàcul de bisbe de bàcul, fet amb ivori de morsa a Anglaterra. Una altra de destacada és la peça que dona la benvinguda a l'exposició. Es tracta de l'olifant, un corn fet amb un ullal d'elegant.

Verdaguer, Riba i Sureda, durant la roda de premsa de presentació. Foto: Josep M Montaner